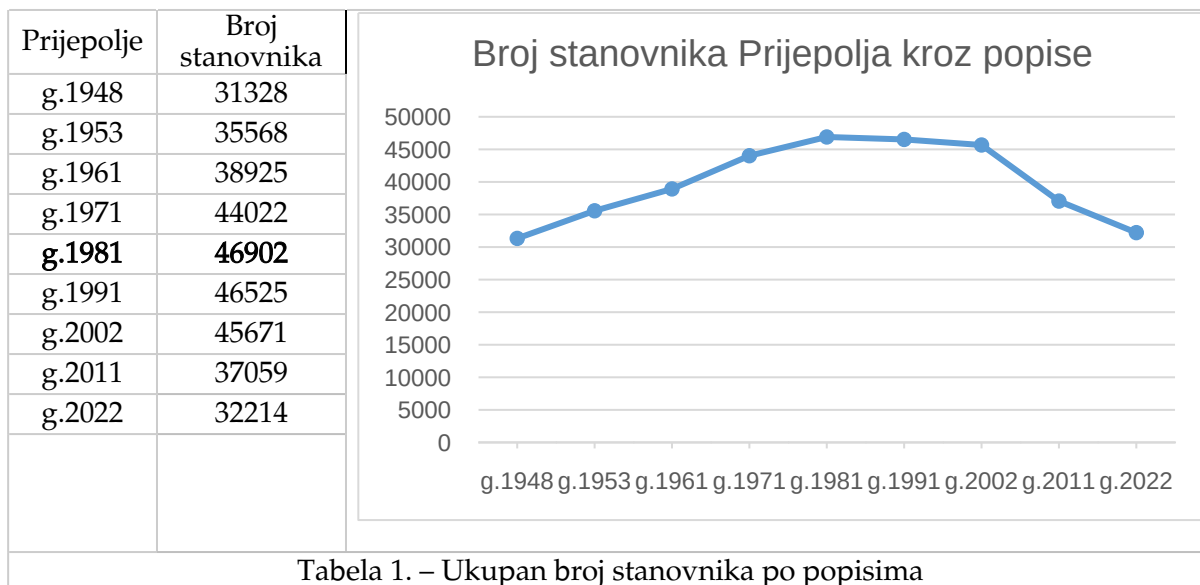

Demografski trendovi i struktura stanovništva Prijepolja kroz različite popisne godine

Originalni podaci:

Komentar demografskih trendova i strukture stanovništva se bazira na originalnim podacima preuzetim iz baze Republičkog zavoda za statistiku. Podaci se odnose na ukupan broj stanovnika i na starosnu strukturu stanovnika zabeleženu u popisima za koje su podaci dostupni:

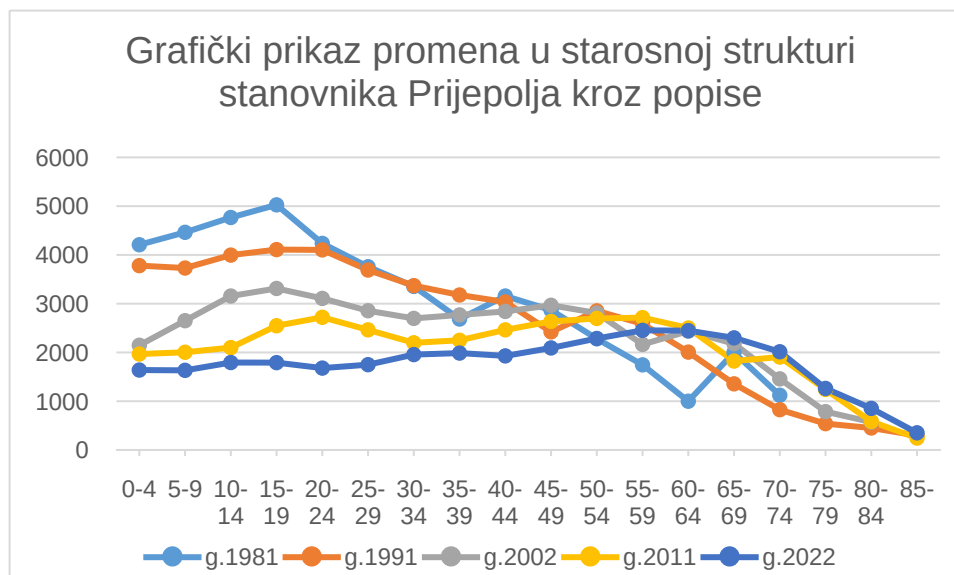

Drugi set podataka koji se koristi su podaci o starosnoj strukturi stanovnika po popisima:

Prijepolje	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	ukupno
g.1948																			31328
g.1953																			35568
g.1961																			38925
g.1971																			44022
g.1981	4208	4463	4767	5026	4236	3757	3354	2685	3157	2868	2281	1745	1000	2000	1122				46902
g.1991	3780	3731	3996	4109	4103	3690	3370	3178	3035	2422	2852	2587	2007	1356	826	540	451	295	46525
g.2002	2147	2651	3157	3312	3108	2855	2698	2769	2841	2967	2809	2164	2436	2180	1458	786	572		45671
g.2011	1967	2004	2099	2547	2721	2463	2198	2249	2463	2636	2697	2714	2501	1824	1906	1241	585	244	37059
g.2022	1639	1633	1793	1791	1679	1749	1956	1987	1929	2092	2286	2453	2447	2299	2014	1262	853	352	32214

Tabela 2. – Starosna struktura stanovnika zabeležena u popisima

Na osnovu ove tabele može se kreirati grafik koji pokazuje kretanje pojedinih starosnih grupa kroz popise za koje postoje javno dostupni podaci:

Podaci za opštinu Prijepolje pokazuju značajan pad ukupnog broja stanovnika, promene u starosnoj strukturi i izražene demografske izazove poslednjih decenija. Analiza je fokusirana na broj stanovnika, starosnu strukturu i ključne uzroke ovih trendova.

1. Ukupan broj stanovnika kroz vreme:

- **Rast do 1981. godine:**
- Broj stanovnika raste od 31.328 (1948) na 46.902 (1981), što je rezultat visokog nataliteta i povoljnih demografskih trendova u tom periodu.
- **Stagnacija i početak pada (1991–2002):**
- Broj stanovnika blago opada sa 46.525 (1991) na 45.671 (2002). Ovo je posledica početka migracija i nižeg nataliteta.
- **Oštar pad od 2002. godine:**
- Broj stanovnika se smanjuje na 37.059 (2011) i 32.214 (2022). Ovo predstavlja pad od čak 30% u poslednjih 40 godina.

2. Starosna struktura:

a) Deca i mladi (0–19 godina):

- **Drastičan pad:**
- Broj dece i mladih se značajno smanjuje. Na primer, ukupan broj stanovnika mlađih od 20 godina:
- 1981: oko 18.464 (39% ukupne populacije).
- 2022: oko 6.856 (21% ukupne populacije).
- Ovaj pad ukazuje na smanjenje nataliteta i manji prirodni priraštaj.

b) Radno sposobno stanovništvo (20–59 godina):

- **Relativna stabilnost, ali sa padom:**
- Broj radno sposobnih stanovnika ostaje relativno stabilan do 2002. godine, nakon čega se beleži pad.
- Ukupan broj u grupi 20–59 godina:
- 1981: oko 20.500 (44% ukupne populacije).
- 2022: oko 15.500 (48% ukupne populacije).

c) Starije stanovništvo (60+ godina):

- **Rast u poslednjim decenijama:**
- Broj starijih od 60 godina značajno raste, što ukazuje na starenje populacije. Na primer:
- 1981: oko 5.500 (12% populacije).
- 2022: oko 9.858 (31% populacije).

3. Ključni demografski trendovi:

a) Smanjenje nataliteta:

- Pad broja novorođenih decenijama ukazuje na manji prirodni priraštaj. Grupa 0–4 godina opada sa 4.208 (1981) na samo 1.639 (2022).

b) Intenzivne migracije:

- Mladi i radno sposobni odlaze iz Prijepolja ka većim gradovima i inostranstvu u potrazi za boljim uslovima života. Ovo dodatno doprinosi padu broja stanovnika.

c) Starenje populacije:

- Udeo starijih od 60 godina raste, dok mlađe grupe (0–19 godina) postaju sve manje. Ovo ima ozbiljne implikacije na ekonomsku održivost i sistem socijalne zaštite.

4. Predikcije za 2031. i 2041. godinu:

Ako se trenutni trendovi nastave, demografske promene će se dalje intenzivirati:

a) Ukupan broj stanovnika:

- **2031. godina:**
- Broj stanovnika mogao bi pasti na **28.000–29.000**.
- **2041. godina:**
- Dalji pad na **25.000–26.000**.

b) Starosna struktura:

- **Deca i mladi (0–19 godina):**
- Njihov udeo će nastaviti da opada, dostižući oko 15–17% ukupne populacije.
- **Starije stanovništvo (60+ godina):**
- Njihov udeo će rasti, premašujući 35% do 2041. godine.

5. Zaključak:

Demografski izazovi:

- Prijepolje se suočava sa smanjenjem broja stanovnika, starenjem populacije i odlivom mladih i radno sposobnih ljudi.

Preporuke za stabilizaciju populacije:

- **Podrška porodicama:** Finansijski podsticaji za mlade porodice i subvencije za decu.
- **Ekonomski razvoj:** Razviti lokalne poslove i ulagati u privredu kako bi se zadržali mladi i radno sposobni.
- **Povratak migranata:** Kreirati programe za povratak stanovnika iz dijaspeore i njihove investicije u lokalnu zajednicu.